

TIKRINIMŲ DĖL ASMENS VAIZDO DUOMENŲ TVARKYMO TEISĖTUMO DARBO BIRŽOSE REZULTATŲ APIBENDRINIMAS

2015-11-02

Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija (toliau – VDAI), siekdama išsiaiškinti asmens vaizdo duomenų tvarkymo teisėtumą, atliko asmens duomenų tvarkymo teisėtumo patikrinimus 11 darbo biržų.

Tikrinimo metu nustatyta, kad 6 darbo biržos nevykdo vaizdo stebėjimo, t. y. netvarko asmens vaizdo duomenų, tačiau 5 darbo biržose nustatyta Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo (toliau – ADTAĮ) pažeidimų.

ADTAĮ 31 straipsnis nustato, kad asmens duomenys gali būti tvarkomi automatiniu būdu tik tuomet, kai duomenų valdytojas arba jo atstovas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka praneša VDAI. Tikrinimo metu nustatyta, kad 5 darbo biržos tvarkė asmens vaizdo duomenis prieš tai nepranešusios VDAI, kaip tai numato ADTAĮ 31 straipsnis (4 iš jų pranešimus apie asmens vaizdo duomenų tvarkymą automatiniu būdu pateikė tikrinimo metu).

ADTAĮ 20 straipsnio 1 dalyje yra numatyta, kad duomenų valdytojas užtikrina, kad prieš patenkant į patalpas ar teritoriją, kurioje vykdomas vaizdo stebėjimas, būtų aiškiai ir tinkamai pateikiama ši informacija: 1) apie vykdomą vaizdo stebėjimą; 2) duomenų valdytojo juridinio asmens pavadinimas, kodas ir kontaktinė informacija (adresas arba telefono ryšio numeris). Tikrinimo metu nustatyta, kad 3 darbo biržos netinkamai įgyvendina ADTAĮ 20 straipsnyje įtvirtintą duomenų subjekto teisę žinoti apie jo asmens duomenų tvarkymą: nėra informacinių ženklų apie vykdomą vaizdo stebėjimą prieš patenkant į konkrečią patalpą ar teritoriją, kurioje vykdomas vaizdo stebėjimas bei nėra pateikiama informacija apie duomenų valdytojo, vykdančio vaizdo stebėjimą, juridinio asmens pavadinimą, kodą ir kontaktinę informaciją (adresą, arba telefono ryšio numerį).

Taip pat tikrinimo metu nustatyta, kad 1 darbo biržoje nenustatytas asmens vaizdo duomenų saugojimo terminas, o kitoje nustatytas nekonkretus asmens duomenų saugojimo terminas (t. y. vaizdo duomenys saugomi tol, kol užsipildo diskas, o po to informacija rašoma ant viršaus), o tai prieštarauja ADTAĮ nustatytiems reikalavimams. Pagal ADTAĮ 4 straipsnį, asmens duomenys saugomi ne ilgiau, negu to reikalauja duomenų tvarkymo tikslai. Kai asmens duomenys nebereikalingi jų tvarkymo tikslams, jie turi būti sunaikinami, išskyrus tuos, kurie įstatymų nustatytais atvejais turi būti perduoti valstybės archyvams. Remiantis minėta įstatymo nuostata, duomenų valdytojas turi nustatyti konkretų (ne minimalų ar maksimalų) asmens duomenų saugojimo terminą. Duomenų saugojimo terminas turi būti pagrįstas ir turi būti nustatomas įvertinant poreikį tvarkyti asmens duomenis atsižvelgus į duomenų tvarkymo tikslus bei neturi būti siejamas vien tik su techninėmis vaizdo įrašymo įrangos galimybėmis.

Nustatyta, kad 3 darbo biržose įtvirtintas reikalavimas duomenų subjektui teikiant prašymą dėl duomenų subjekto teisės susipažinti su savo asmens duomenimis įgyvendinimo, nurodyti vaizdo duomenų panaudojimo tikslą bei prašymo motyvus, o tai neatitinka ADTAĮ 25 straipsnio reikalavimų. Be to, nėra užtikrinama, kad vieną kartą per kalendorinius metus vaizdo duomenys duomenų subjektui būti teikiami neatlygintinai, kaip to reikalauja ADTAĮ 25 straipsnio nuostatos.

ADTAĮ 18 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad vaizdo duomenų tvarkymas turi būti nustatytas duomenų valdytojo patvirtintame rašytiniame dokumente, kuriame yra nurodomas vaizdo stebėjimo tikslas ir apimtis, vaizdo duomenų saugojimo terminas, priėjimo prie tvarkomų vaizdo duomenų sąlygos, šių duomenų naikinimo sąlygos ir tvarka bei nustatyti kiti reikalavimai teisėtam vaizdo duomenų tvarkymui. ADTAĮ 30 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad duomenų valdytojas ir duomenų tvarkytojas privalo įgyvendinti tinkamas organizacines ir technines priemones, skirtas apsaugoti asmens duomenims nuo atsitiktinio ar neteisėto sunaikinimo, pakeitimo, atskleidimo, taip pat nuo bet kokio kito neteisėto tvarkymo, o 2 dalyje – Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija nustato bendrusius reikalavimus organizacinėms ir techninėms duomenų saugumo priemonėms. VDAI

direktorius 2008 m. lapkričio 12 d. įsakymu Nr. 1T-71 „Dėl bendrųjų reikalavimų organizacinėms ir techninėms asmens duomenų saugumo priemonėms patvirtinimo“ nustatyti Bendrieji reikalavimai organizacinėms ir techninėms asmens duomenų saugumo priemonėms (toliau – Bendrieji reikalavimai). Tikrinimo metu nustatyta, kad 1 darbo birža neturi dokumento, reglamentuojančio asmens vaizdo duomenų tvarkymą, kaip to reikalauja ADTAĮ 18 straipsnio 1 dalis, o kitų 4 darbo biržų dokumentai, reglamentuojantys asmens vaizdo duomenų tvarkymą, neatitiko ADTAĮ bei Bendrųjų reikalavimų (pvz., nereglamentuota vaizdo stebėjimo apimtis (t. y. kur viduje įrengtos vaizdo kameros, kas konkrečiai jomis stebima, kur pateikiama informacija apie patalpose vykdomą vaizdo stebėjimą), duomenų subjektų teisių įgyvendinimo tvarka (koku būdu ir kokia tvarka konkrečiai duomenų subjektui bus teikiami vaizdo įrašo ir/ar vaizdo įrašo nuotraukų duomenys, vykdoma vaizdo peržiūra bei kaip užtikrinama trečiųjų asmenų, patekusių į vaizdą, apsauga); nenustatytos ir nereglamentuotos duomenų tvarkytojo ir jo atliekamos funkcijos, teisės ir pareigos tvarkant asmens vaizdo duomenis; asmens vaizdo duomenų (vaizdo įrašo ir/ar vaizdo įrašo nuotraukų) teikimo teisėsaugos institucijoms tvarka; nenustatytos techninės duomenų saugumo priemonės, skirtos apsaugoti asmens duomenis nuo neteisėto atskleidimo, taip pat nuo bet kokio kito neteisėto tvarkymo bei nėra numatytas įpareigojamas *pasirašytinai* supažindinti su asmens vaizdo duomenų tvarkymą reglamentuojančiu dokumentu darbo biržos darbuotojus tiek dirbančius, tiek patenkančius į vaizdo kamerų stebimą teritoriją/patalpas ir kt.).

Tikrinimo metu taip pat nustatyta, kad 4 darbo biržos neįgyvendino tinkamų techninių duomenų saugumo priemonių: 1 darbo biržoje nebuvo pakeisti vaizdo stebėjimo kamerų gamintojo suteikti standartiniai prisijungimo vardai ir slaptažodžiai, o 3 darbo biržose nenustatytos techninės priemonės, užtikrinančios, kad nebūtų galima identifikuoti vaizdo įrašė užfiksuotų trečiųjų asmenų, įgyvendinant duomenų subjekto teisę susipažinti su savo asmens vaizdo duomenų tvarkymu.

Darbo biržoms pateikti nurodymai pašalinti nustatytus pažeidimus.

Parengė Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos
Prevencijos skyriaus vyr. specialistė Dovilė Almanienė